

Forventningsundersøkelser for Norges Bank

Undersøkelser blant økonomieksperter, parter i arbeidslivet,
næringslivsledere og husholdninger

1. kvartal 2010

08.03.2010

Forord

Perduco utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs- og renteutviklingen blant økonomer i finansnæringen og akademia, partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdninger. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Økonomer innenfor finansnæringen og akademia, samt representanter for partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner blir intervjuet på web, det samme gjelder lederne i næringslivet. Husholdningene er derimot intervjuet via telefon.

Forventningsundersøkelsen er hittil gjennomført 33 ganger, og ble første gang gjennomført i februar 2002. Perduco har publisert undersøkelsen fra og med 1.kvartal 2009. Undersøkelsen er tidligere gjennomført av TNS Gallup.

Oslo, mars 2010

Ansvarlig for undersøkelsen hos Perduco er:

Roy Eskild Banken

Telefon: 94 78 00 00

E-post: roy.eskild.banken@perduco.no

Innholdsfortegnelse

Forord.....	1
Innholdsfortegnelse.....	2
Sammendrag.....	3
Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene	3
Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet.....	4
Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne.....	4
Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene.....	5
Spørreskjema.....	6
Indeks (tabeller og grafer).....	7
Resultater - økonomiekspertene	8
Resultater - partene i arbeidslivet.....	16
Resultater - næringslivslederne	22
Resultater - husholdningene	32
Tekniske kommentarer – økonomene og partene i arbeidslivet.....	39
Tekniske kommentarer - næringslivslederne	40
Tekniske kommentarer - husholdningene	41

Sammendrag

De kortsiktige prisforventningene

Økonomenes forventninger til prisstigningen i løpet av de neste 12 månedene steg fra 2,1 prosent i fjerde kvartal 2009 til 2,3 prosent i første kvartal 2010. Partene i arbeidslivet forventer en kortsiktig prisstigning på 1,9 prosent, en nedgang på 0,4 prosentpoeng fra forrige kvartal. Næringslivslederne forventer en kortsiktig prisstigning på 2,4 prosent, som er uendret fra forrige kvartal. Blant husholdningene er forventningene til prisstigningen i løpet av de neste 12 månedene på 3,2 prosent og dette er en nedgang på 0,3 prosentpoeng.

Lavere forventninger til lønnsvekst på kort sikt

Både økonomen og partene i arbeidslivet justerer ned forventningene til lønnsvekst for 2010 i første kvartal. Økonomekspertene justerer ned sist estimat fra 3,7 til 3,5 prosent, mens partene i arbeidslivet nedjusterer sitt estimat fra 3,8 til 3,4 prosent.

Forventer økt lønnsomhet

I første kvartal 2010 forventer fire av ti næringslivsledere at lønnsomheten i egen bedrift vil bli bedret i løpet av de neste 12 månedene. Andelen næringslivsledere som forventer svekket lønnsomhet er redusert fra 28,7 prosent til 20,9 prosent. Det er også en oppgang i andelen næringslivsledere som oppgir at lønnsomheten de siste 12 månedene er bedret, samtidig som andelen som oppgir at lønnsomheten er blitt svekket er blitt redusert.

Forventer stabil økning i innkjøps- og utsalgspriser

Blant næringslivslederne forventer to av tre i første kvartal 2010 at innkjøpsprisene vil øke omtrent like mye de neste 12 månedene sammenlignet med siste 12 måneder. Videre tror seks av ti næringslivsledere at også utsalgsprisene vil øke omtrent like mye de neste 12 månedene sammenlignet med siste 12 måneder.

Om undersøkelsen

Perduco utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs- og renteutviklingen blant økonomer i finansnæringen og academia, representanter fra partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdninger. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Denne rapporten med hovedfunnene fra forventningsundersøkelsen blir i sin helhet lagt ut på Perducos nettsider (www.perduco.no). Fra 2009 er undersøkelsen blant næringslivslederne utvidet slik at bedrifter med 20 ansatte eller flere er i målgruppen (mot tidligere 50 ansatte eller flere). I tillegg intervjues nå 500 bedriftsledere mot tidligere 300 intervjuer.

Undersøkelsene er gjennomført i tidsrommet fra 9. til 23. februar 2010.

Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomekspertene

Forventer noe høyere priser

Økonomenes forventninger til prisstigningen i løpet av de neste 12 månedene steg fra 2,1 prosent i fjerde kvartal til 2,3 prosent i første kvartal 2010. Til sammenligning forventet økonomene en kortsiktig prisstigning på 1,8 prosent i

første kvartal 2009. Økonomenes forventninger til den langsiktige prisstigningen er derimot uendret fra forrige kvartal.

Lavere årslønnsvekst

Økonomene oppgir i første kvartal at de forventer lavere årslønnsvekst for 2010. I første kvartal 2010 forventer økonomene en årslønnsvekst for 2010 på 3,5 prosent, mot 3,7 prosent i foregående kvartal. For 2011 forventer økonomene en årslønnsvekst på 3,7 prosent. Økonomenes forventninger til den gjennomsnittlige årslønnsveksten om 5 år steg marginalt med 0,1 prosentpoeng til 4,2 prosent i første kvartal.

Annenhver økonom tror på styrket kronekurs

Gjennomsnittlig forventet styrking av kronekursen (målt ved konkurransekursindeksen) om 12 måneder er 2,4 prosent i første kvartal 2010. Andelen økonomer som forventer styrket kronekurs om 12 måneder har sunket fra 56,3 prosent i fjerde kvartal til 51,2 prosent i første kvartal 2010. 12,8 prosent av økonomene forventer i første kvartal at kronekursen vil være svekket om 12 måneder, mens 33,7 forventer at kronekursen vil være uendret.

Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet

Lavere forventninger på kort sikt

Partene i arbeidslivet forventer i første kvartal 2009 en gjennomsnittlig årslønnsvekst på 3,4 prosent for 2010. Dette er en nedgang på 0,4 prosentpoeng fra forrige kvartal. Videre nedjusterer partene i arbeidslivet forventningene til prisstigningen de neste 12 månedene fra 2,3 prosent til 1,9 prosent. De langsiktige forventningene til pris- og lønnsvekst er derimot uendret fra forrige kvartal.

Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne

Stabile prisforventninger

Næringslivslederne forventer i første kvartal 2010 en generell prisstigning om 12 måneder på 2,4 prosent. Dette er uendret siden forrige kvartal. Om 2 år forventer de en generell prisstigning på 3,4 prosent mot 3,6 prosent i forrige kvartal.

Forventer stabil økning innkjøps- og utsalgspriser

65,9 prosent av næringslivslederne tror at bedriftens innkjøpspriser vil øke omtrent like mye de neste 12 månedene sammenlignet med siste 12 måneder, mot 60,3 prosent i forrige kvartal. 15,5 prosent tror i første kvartal 2010 at innkjøpsprisene vil øke mer, mens 17,3 prosent tror de vil øke mindre.

59,2 prosent av næringslivslederne tror at bedriftens utsalgspriser vil øke omtrent like mye de neste 12 månedene sammenlignet med siste 12 måneder, mot 53,4 prosent i forrige kvartal. 13,3 prosent av bedriftslederne tror i første kvartal 2010 at utsalgsprisene vil øker mer, mens 26,4 prosent tror de vil øke mindre.

Marginal oppgang i forventet årslønnsveksten

Næringslivslederne forventer i første kvartal 2010 at årslønnsveksten i 2010 blir på 3,1 prosent. Dette er en oppgang på 0,1 prosentpoeng siden fjerde kvartal 2009. For 2011 forventer næringslivslederne en årslønnsvekst på 3,4 prosent.

Bedret lønnsomhet

55 prosent av næringslivslederne oppgir i første kvartal 2010 at lønnsomheten i egen bedrift har blitt bedret eller vært uendret i løpet av de siste 12 månedene. Lønnsomhetsindeksen hadde en bedring på 11,7 prosentpoeng i første kvartal, og steg fra minus 23,0 poeng til minus 11,3 poeng.

I første kvartal 2010 er andelen næringslivslederne som oppgir å forvente bedre lønnsomhet betydelig økende. 41 prosent av næringslivslederne forventer at lønnsomheten i egen bedrift skal bli bedre i de neste 12 månedene. Dette gjør at lønnsomhetsindeksen for de neste 12 månedene har steget betraktelig, fra 4,7 poeng i fjerde kvartal til 20,1 poeng i første kvartal.

Forventer flere ansatte

Andelen næringslivsledere som oppgir at bedriften forventer å ha flere ansatte om 12 måneder har økt noe i første kvartal fra 28,1 prosent til 30,9 prosent. Samtidig er det også noe færre næringslivsledere som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder. Nettotallet i sysselsettingsindeksen (fremtidig) stiger fra 5,7 prosentpoeng til 13,4 prosentpoeng.

Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene

Tre av fire forventer renteøkning

Andelen av husholdningene som forventer renteøkning de neste 12 månedene gikk ned fra 80,2 prosent i fjerde kvartal til 74,7 prosent i første kvartal 2010. Andelen som forventer rentefall gikk ned fra 3,9 prosent til 2,3 prosent i samme periode. Andelen som forventer at rente skal forbli uendret er med andre ord økende.

Stabil prisoppfatning

Mer enn tre av fire husholdninger oppfatter at prisene på varer og tjenester er litt høyere eller omtrent uforandret sammenlignet med for 12 måneder siden. Dette bekreftes videre av at den oppfattede prisendringen var uendret på 3,1 prosent i første kvartal 2010.

Spørreskjema

Til økonomiekspertene og partene i arbeidslivet:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2010?
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2011?
6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?
- 7a) Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?
- 7b) Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg? (Hvis svart styrket eller svekket i spørsmål 7a)

Til næringslivslederne:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?
2. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?
3. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
4. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
5. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2010?
6. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2011?
7. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 månedene?
8. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 månedene?
9. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?
10. Tror du bedriften om 12 måneder vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

Til husholdningene:

- 1a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?
- 1b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?
- 2a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil være høyere, uendret eller lavere enn i dag?
- Hvis høyere: Vil prisene vokse raskere, saktere eller i samme takt som i dag?
- 2b. Hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?
3. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?
4. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?
5. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Indeks (tabeller og grafer)

Økonomiekspertene

1. Forventet prisstigning om 12 måneder
2. Forventet prisstigning om 2 år
3. Forventet prisstigning om 5 år
4. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
5. Forventet årslønnsvekst for neste år
6. Forventet årslønnsvekst om 5 år
- 7a. Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd.
- 7b. Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

Partene i arbeidslivet

8. Forventet prisstigning om 12 måneder
9. Forventet prisstigning om 2 år
10. Forventet prisstigning om 5 år
11. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
12. Forventet årslønnsvekst for neste år
13. Forventet årslønnsvekst om 5 år

Næringslivslederne

14. Forventet generell prisstigning om 12 måneder
15. Forventet generell prisstigning om 2 år
16. Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd
17. Forventet økning i bedriftens utsalgpriser neste 12 mnd
18. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift i år
19. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift neste år
20. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd
21. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd
22. Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden
23. Antatt antall ansatte om 12 mnd

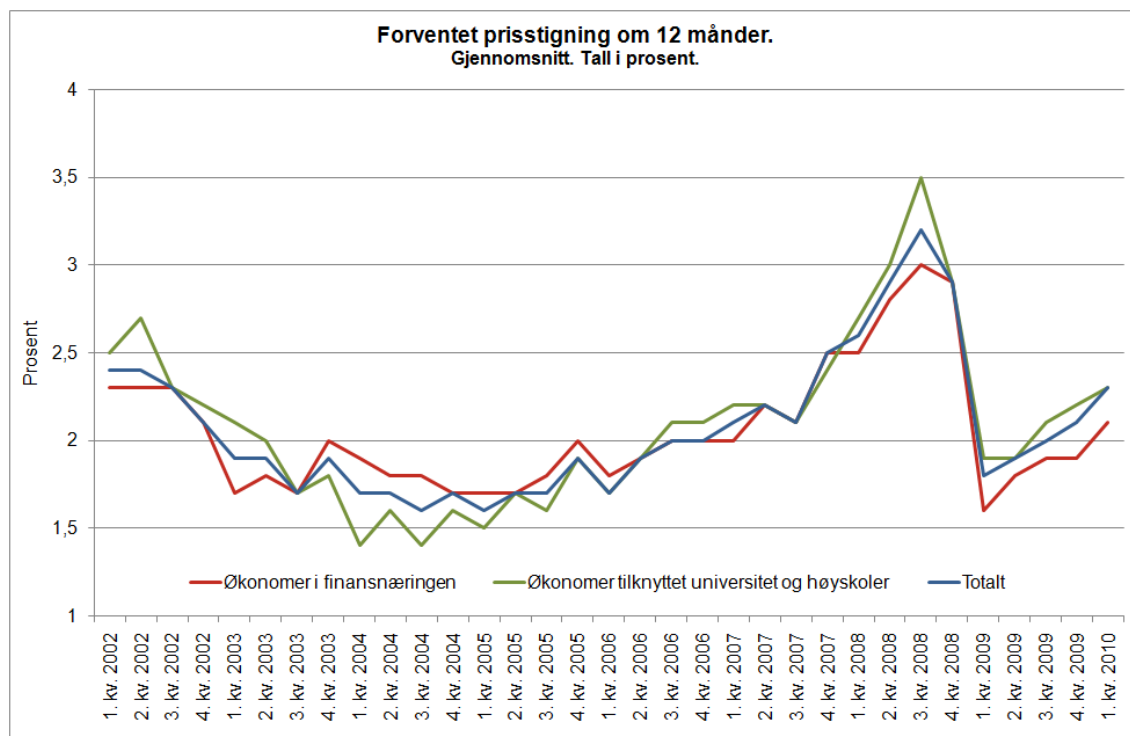
Husholdningene

- 24a. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd
- 24b. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent
- 25a. Forventet prisendring neste 12 mnd
- 25b. Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent
26. Forventet prisvekst om 2-3 år
27. Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent
28. Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Resultater - økonomiekspertene

Indeks 1:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

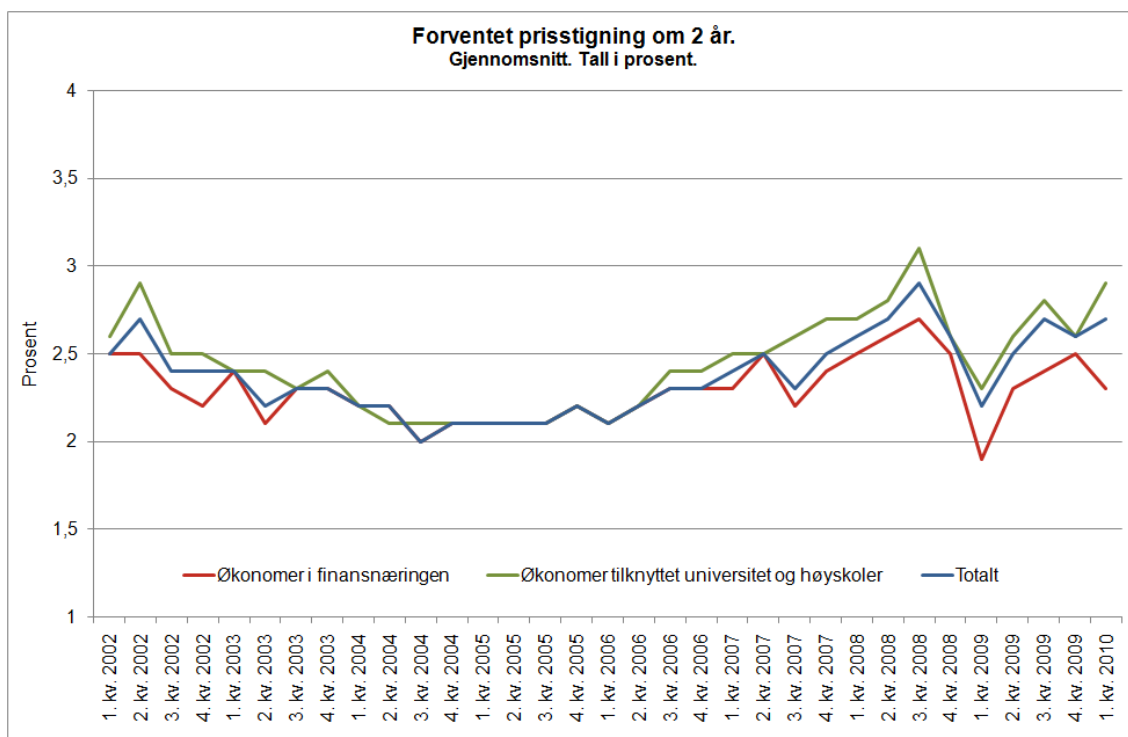

Forventet prisstigning om 12 måneder	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	1,9	2,1
Laveste verdi	0,0	0,5
Høyeste verdi	3,0	3,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,3
Laveste verdi	1,0	1,5
Høyeste verdi	4,0	6,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,3
Utvalg	86	85

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder var i første kvartal 2010 samlet sett på 2,3 prosent mot 2,1 prosent i fjerde kvartal 2009. Forventet prisstigning hos økonomer i finansnæringen var steg med 0,2 prosentpoeng fra forrige kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler økte sine forventninger til prisstigningen om 12 måneder med 0,1 prosentpoeng fra forrige kvartal.

Indeks 2:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

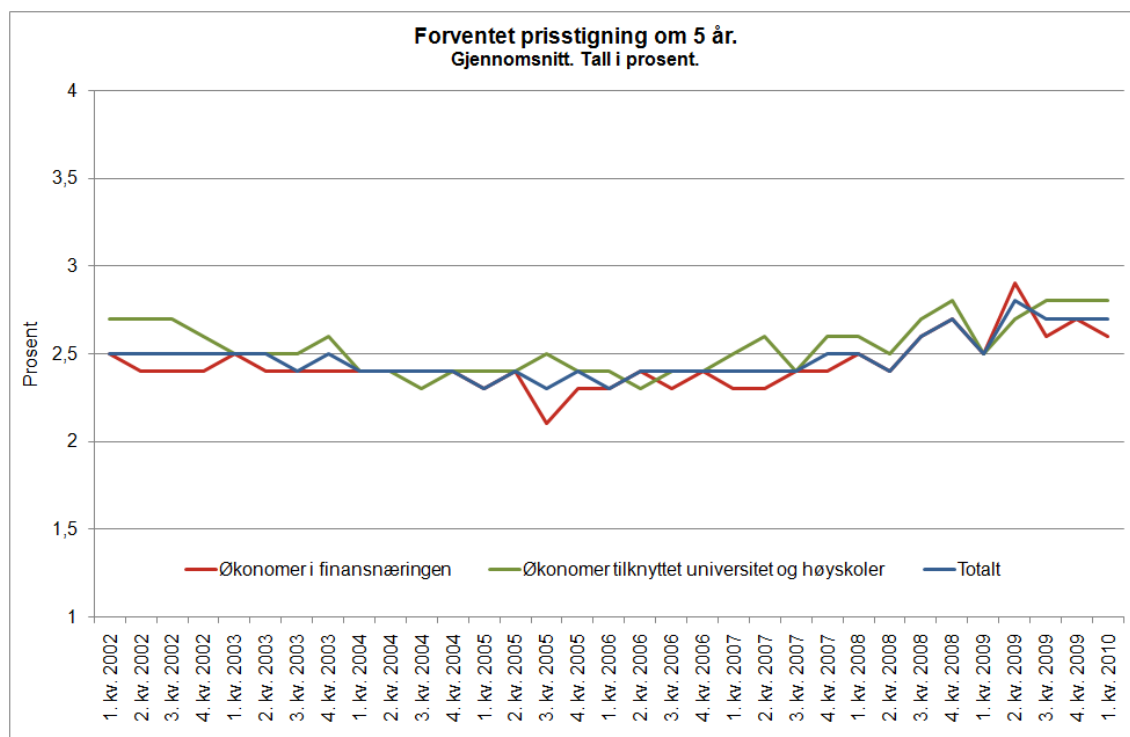

Forventet prisstigning om 2 år	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,3
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	5,0	4,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,9
Laveste verdi	1,3	2,0
Høyeste verdi	6,0	7,5
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,7
Utvalg	86	84

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 2 år var i første kvartal 2010 på 2,7 prosent mot 2,6 prosent i fjerde kvartal 2009. Økonomer i finansnæringen nedjusterte sitt estimat med 0,2 prosentpoeng fra forrige kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterte sitt estimat med 0,3 prosentpoeng.

Indeks 3:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

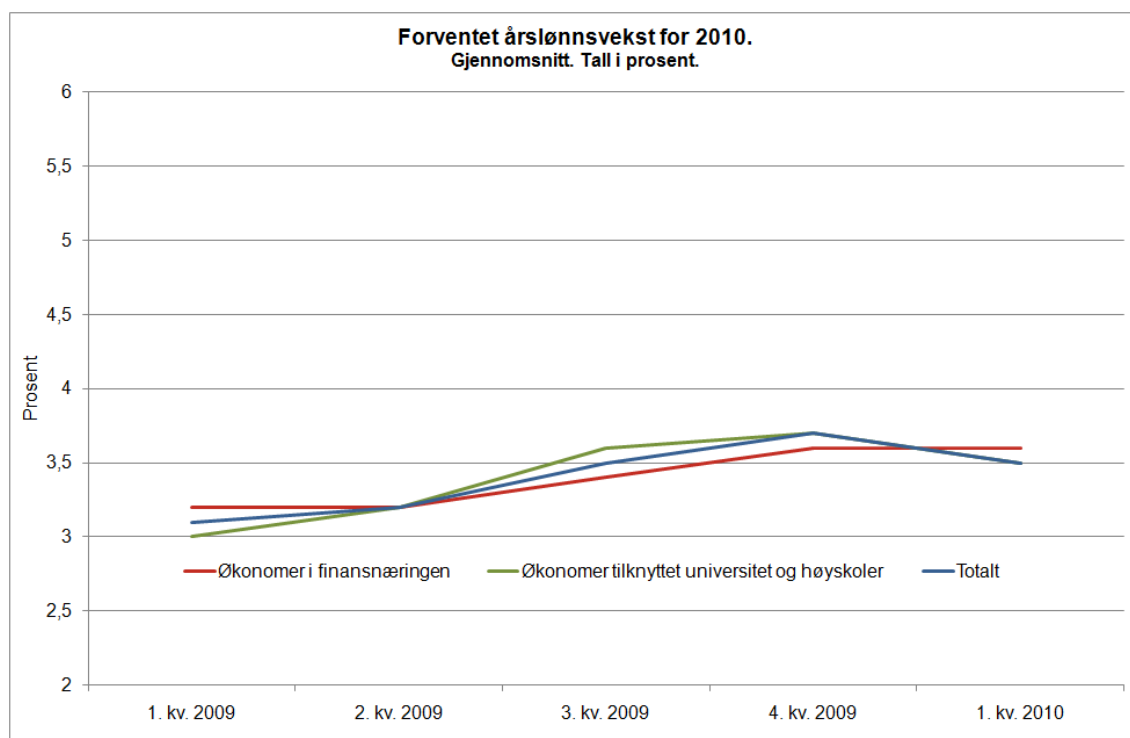

Forventet prisstigning om 5 år	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,6
Laveste verdi	1,0	1,0
Høyeste verdi	5,0	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,8
Laveste verdi	1,5	2,0
Høyeste verdi	5,0	5,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,7
Utvalg	82	79

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 5 år var i første kvartal 2010 på 2,7 prosent, uendret fra fjerde kvartal 2009. Økonomer i finansnæringen nedjusterte sitt estimat fra 2,7 til 2,6 prosent, mens estimatet fra økonomer tilknyttet universitet/høyskoler var uendret.

Indeks 4:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2010?

Forventet årslønnsvekst for 2010	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,6
Laveste verdi	2,5	2,5
Høyeste verdi	6,0	4,3
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	3,7	3,5
Laveste verdi	1,5	1,0
Høyeste verdi	8,0	6,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	3,7	3,5
Utvalg	86	85

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2010 gikk ned fra 3,7 prosent i fjerde kvartal 2009 til 3,5 prosent i første kvartal 2010. Økonomene i finansnæringen holdt sitt estimat uendret fra fjerde kvartal til første kvartal 2010, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler reduserte sitt estimat fra 3,7 til 3,5 prosent i samme periode.

Indeks 5:

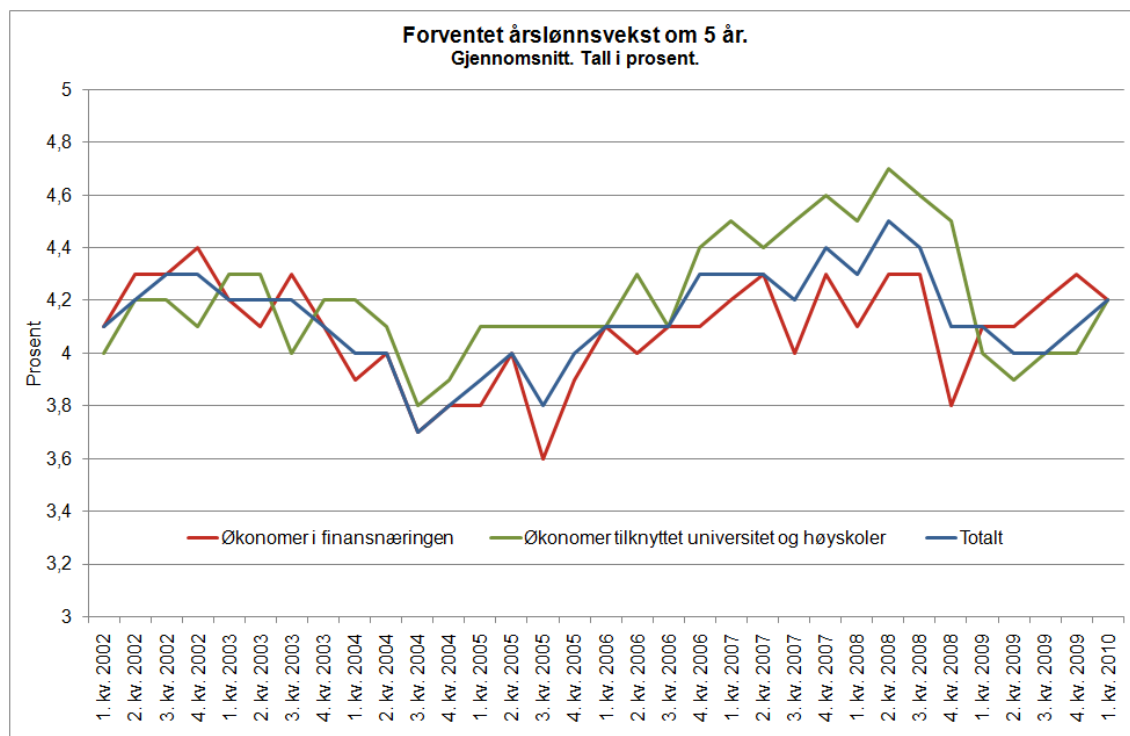
Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2011?

Forventet årslønnsvekst for 2011	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	-	3,7
Laveste verdi	-	2,5
Høyeste verdi	-	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høgskoler		
Gjennomsnittlig verdi	-	3,7
Laveste verdi	-	2,0
Høyeste verdi	-	6,0
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	-	3,7
Utvalg	-	85

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2010 var i første kvartal 2010 på 3,7 prosent.

Spørsmål 6:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

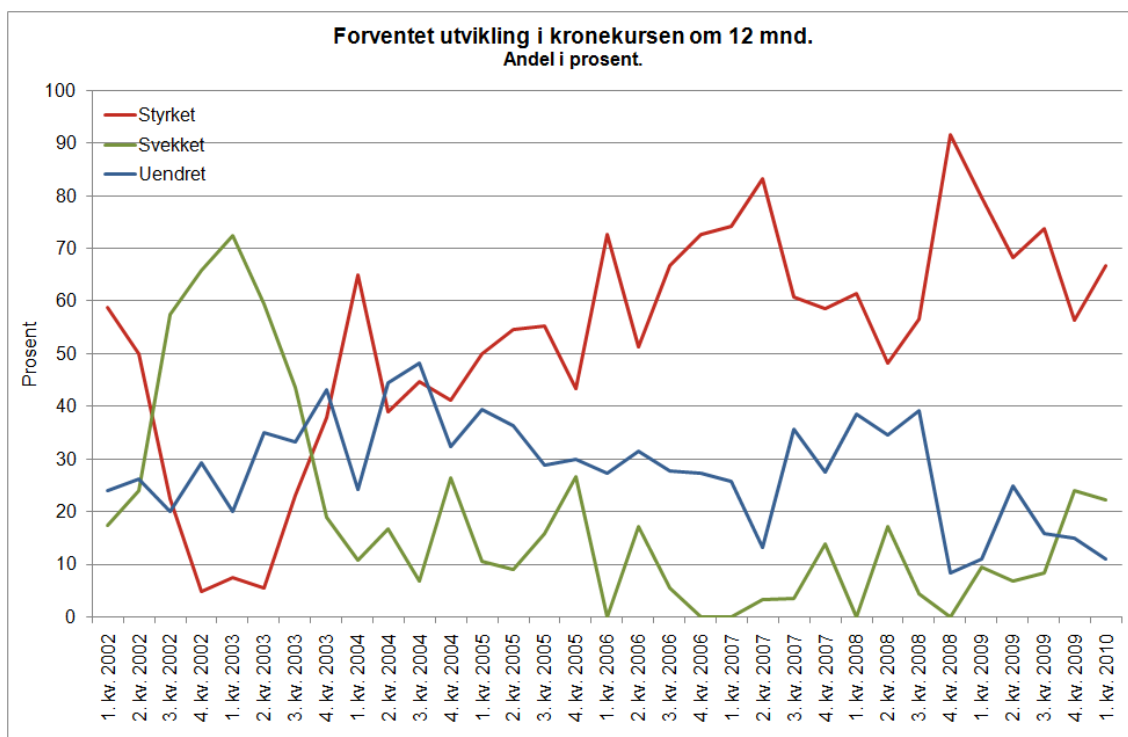

Forventet årslønnsvekst om 5 år	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	4,3	4,2
Laveste verdi	3,0	2,0
Høyeste verdi	8,0	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	4,0	4,2
Laveste verdi	1,5	2,0
Høyeste verdi	7,5	6,5
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,2
Utvalg	84	83

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) var 4,2 prosent i første kvartal 2010, dette er en oppgang på 0,1 prosentpoeng fra fjerde kvartal 2009. Økonomer i finansnæringen forventer en gjennomsnittlig langsiktig årslønnsvekst på 4,2 prosent, en nedjustering på 0,1 prosentpoeng fra fjerde kvartal 2009. Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterte sitt estimat fra 4,0 til 4,2 prosent.

Indeks 7A:

Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?

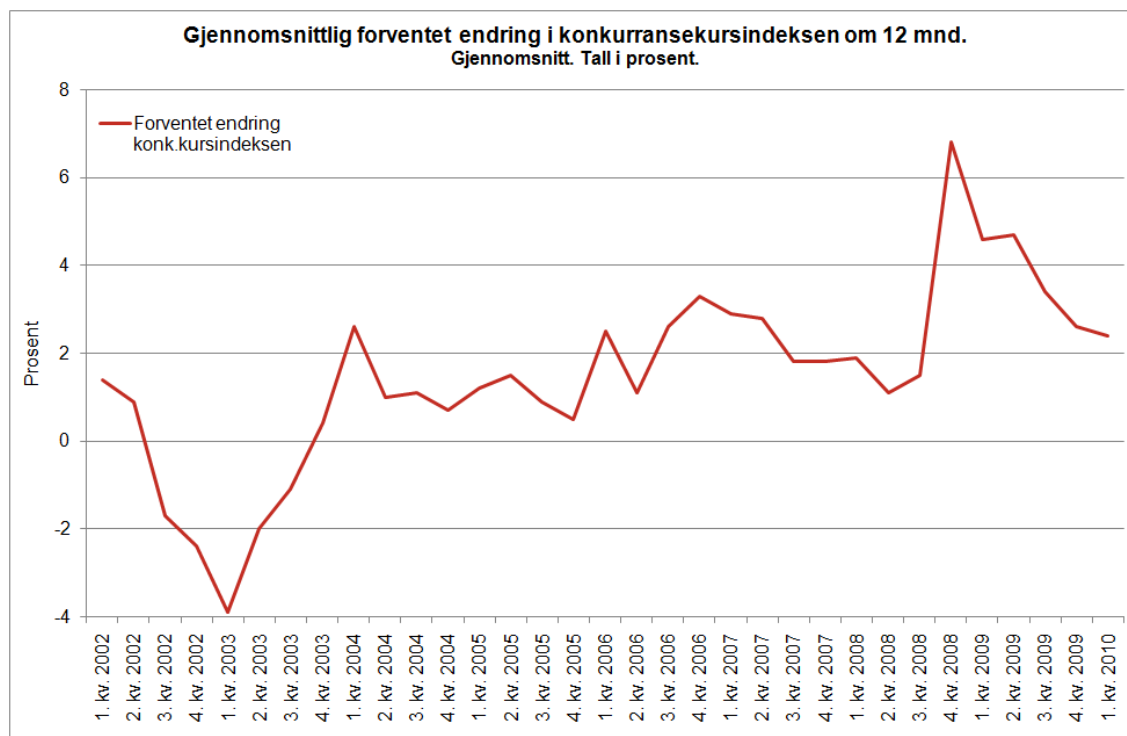

Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd.	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Økonomer i finansnæringen		
Styrket	70,4	66,7
Uendret	22,2	22,2
Svekket	7,4	11,1
Økonomer tilknyttet universitet/høgskoler		
Styrket	50,0	44,1
Uendret	25,0	39,0
Svekket	18,3	13,6
Totalt alle økonomer		
Styrket	56,3	51,2
Uendret	24,1	33,7
Svekket	14,9	12,8
Utvalg	87	86

Andelen økonomer som forventer at kronekursen (målt ved konkurransekursindeksen) vil styrkes på ett års sikt gikk i første kvartal 2010 ned fra 56,3 til 51,2 prosent. Andelen økonomer som forventer en svekket kronekurs er nå 12,8 prosent mot 14,9 prosent i fjerde kvartal 2009, mens andelen som forventer at kronekursen på ett års sikt vil være uendret gikk opp fra 24,1 prosent til 33,7 prosent.

Indeks 7B:

Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg (Hvis svart styrket/svekket i spørsmål 7A)?

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

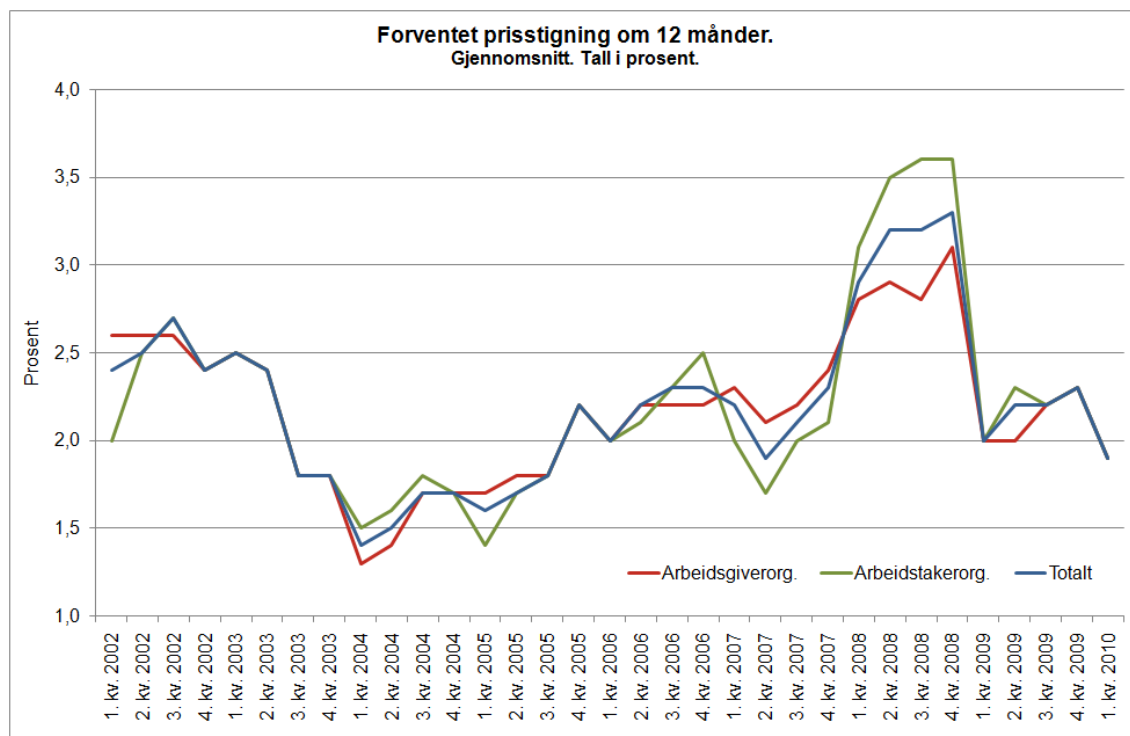
	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Økonomer i finansnæringen		
Gjennomsnittlig verdi	2,9	2,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler		
Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,6
Totalt alle økonomer		
Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,4
Utvalg	81	83

I første kvartal 2010 forventet det samlede utvalget av økonomer at kronekursen skal styrke seg med 2,4 prosent på 12 måneders sikt. Dette var en nedjustering på 0,2 prosentpoeng fra forrige kvartal.

Resultater - partene i arbeidslivet

Indeks 8:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

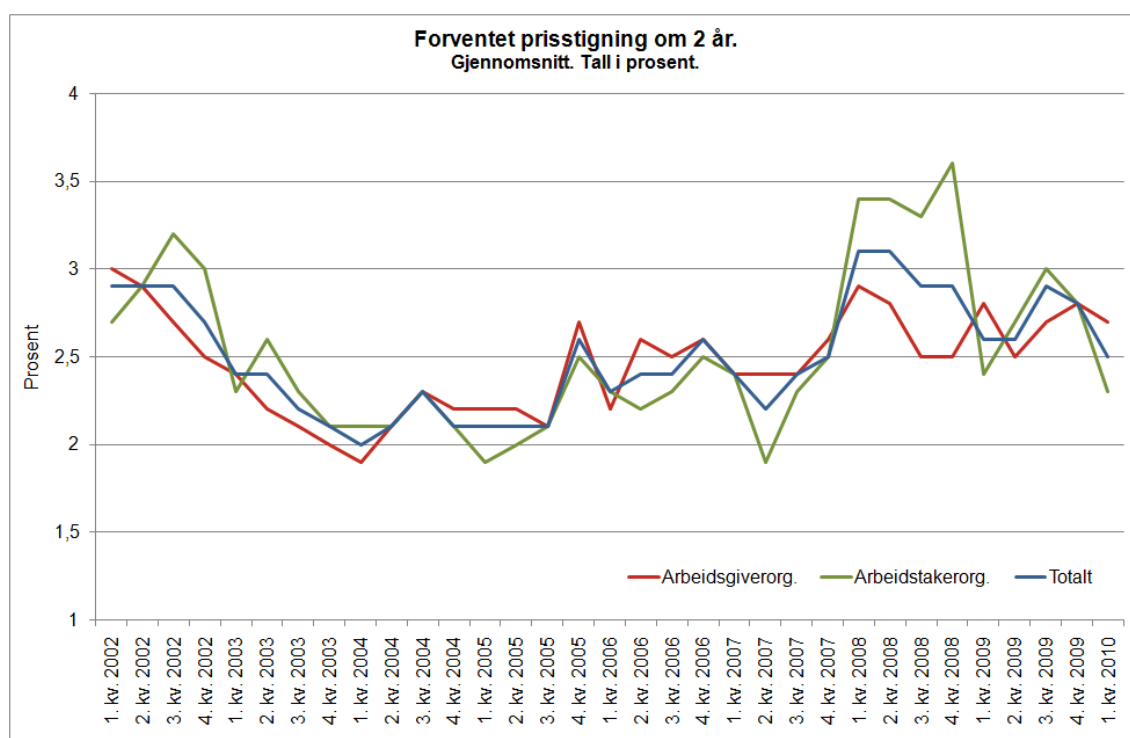

Forventet prisstigning om 12 måneder	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,3	1,9
Laveste verdi	1,5	0,9
Høyeste verdi	3,5	3,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,3	1,9
Laveste verdi	1,0	0,9
Høyeste verdi	3,6	2,8
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	2,3	1,9
Utvalg	27	31

Blant arbeidslivsorganisasjonene var forventet prisstigning om 12 måneder på 1,9 prosent i første kvartal 2010, dette var en nedgang på 0,4 prosentpoeng siden fjerde kvartal 2009. Forventningene hos både arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene har hatt den samme utviklingen i løpet av det siste kvartalet.

Indeks 9:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

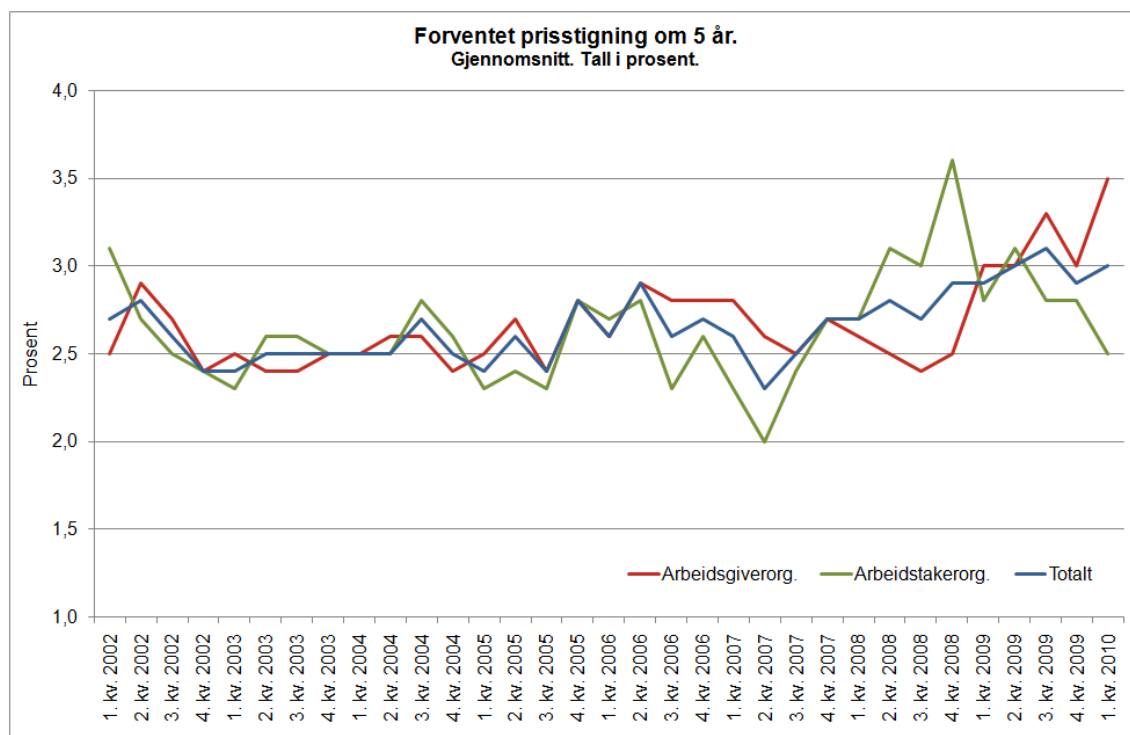

Forventet prisstigning om 2 år	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,7
Laveste verdi	1,5	1,5
Høyeste verdi	4,0	4,5
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,3
Laveste verdi	1,6	1,3
Høyeste verdi	5,0	4,0
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,5
Utvalg	27	31

Forventet prisvekst om to år blant partene i arbeidslivet er 2,5 prosent i første kvartal 2010, dette er ned 0,3 prosentpoeng fra fjerde kvartal 2009. Arbeidsgiverorganisasjonene nedjusterte sitt estimat fra 2,8 til 2,7 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene nedjusterte sitt estimat fra 2,8 til 2,3 prosent.

Indeks 10:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

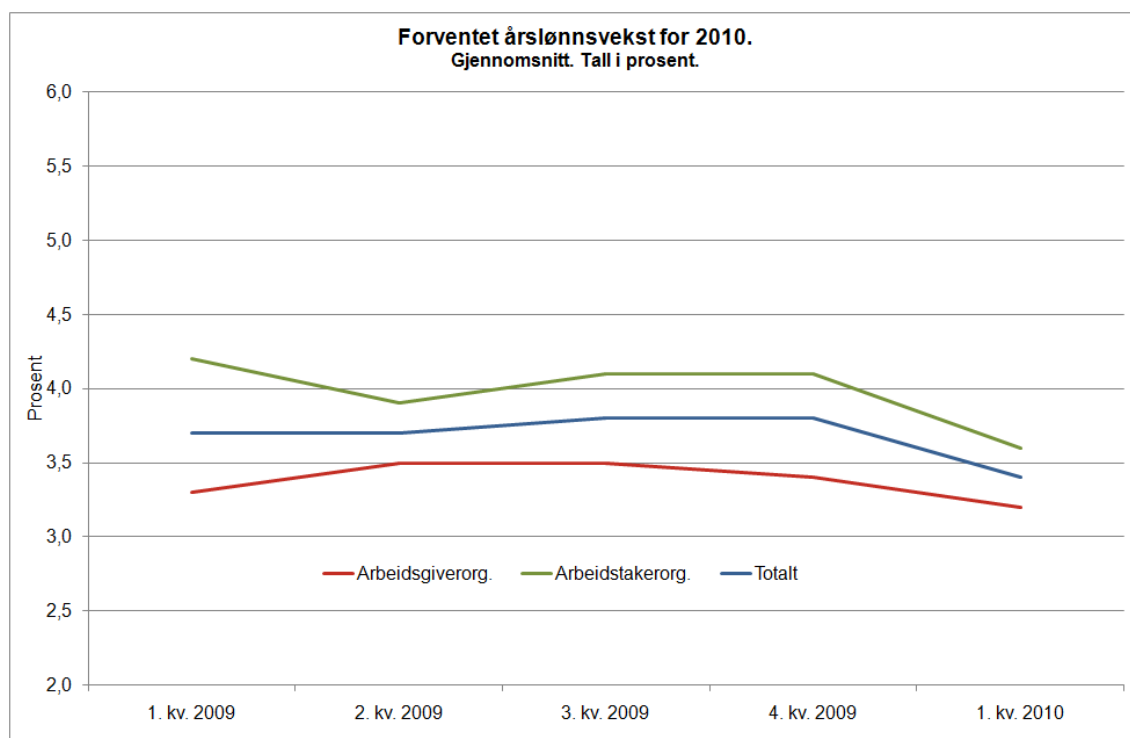

Forventet prisstigning om 5 år	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,0	3,5
Laveste verdi	2,0	2,0
Høyeste verdi	5,0	8,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,5
Laveste verdi	1,0	2,0
Høyeste verdi	5,0	4,0
Totalt for partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	2,9	3,0
Utvalg	24	31

Forventet prisstigningen om 5 år var blant partene i arbeidslivet på 3,0 prosent i første kvartal 2010, en oppjustering fra 2,9 prosent i fjerde kvartal 2009. Estimater fra arbeidsgiverorganisasjonene var opp 0,5 prosentpoeng til 3,5 prosent i første kvartal 2010, mens arbeidstakerorganisasjonene sitt estimat gikk ned fra 2,8 prosent til 2,5 prosent.

Indeks 11:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2010?

Forventet årslønnsvekst for 2010	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,2
Laveste verdi	2,5	2,0
Høyeste verdi	4,5	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	4,1	3,6
Laveste verdi	3,0	3,0
Høyeste verdi	7,5	5,0
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	3,8	3,4
Utvalg	27	31

Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet for 2010 gikk ned fra 3,8 prosent i fjerde kvartal 2009 til 3,4 prosent i første kvartal 2010. Arbeidsgiverorganisasjonene nedjusterte sitt estimat fra 3,4 til 3,2 prosent, og arbeidstakerorganisasjonene nedjusterte sitt estimat fra 4,1 til 3,6 prosent.

Indeks 12:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2011?

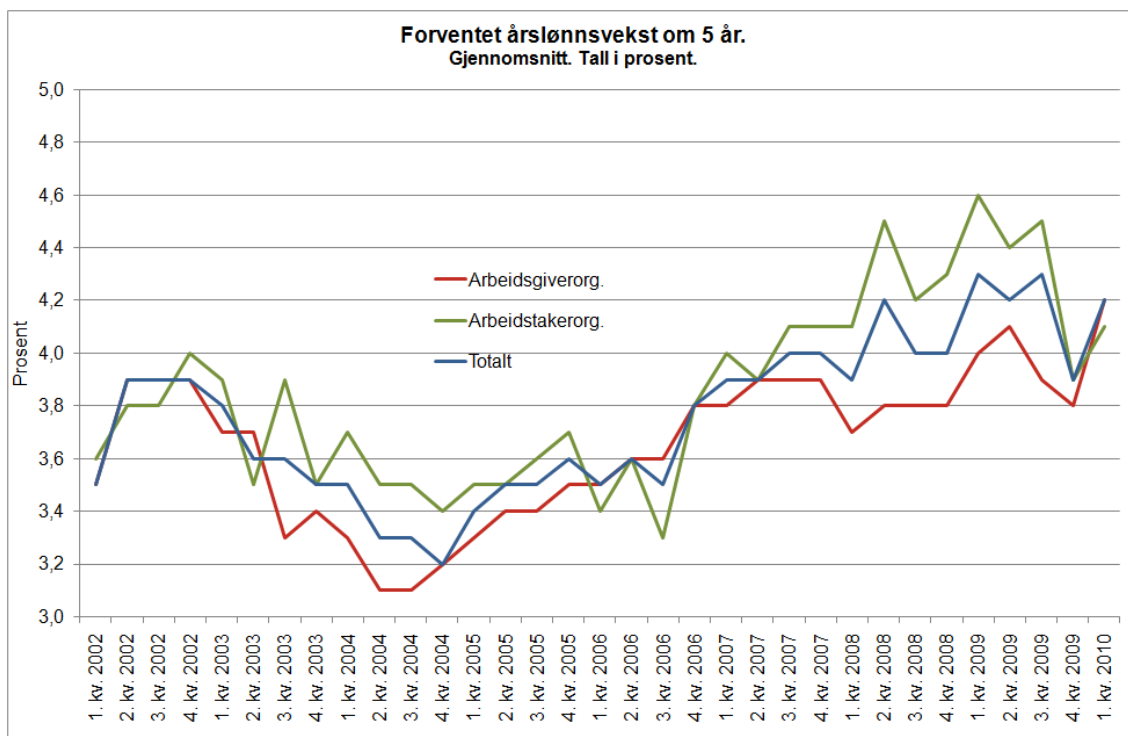
Forventet årslønnsvekst for 2011	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	-	3,7
Laveste verdi	-	2,0
Høyeste verdi	-	5,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	-	3,9
Laveste verdi	-	3,0
Høyeste verdi	-	5,5
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	-	3,8
Utvalg	-	31

Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet for 2011 var 3,8 prosent i første kvartal 2010.

Arbeidsgiverorganisasjonenes estimat var på 3,7 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene estimerer en lønnsvekst for 2011 på 3,9 prosent.

Indeks 13:

Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

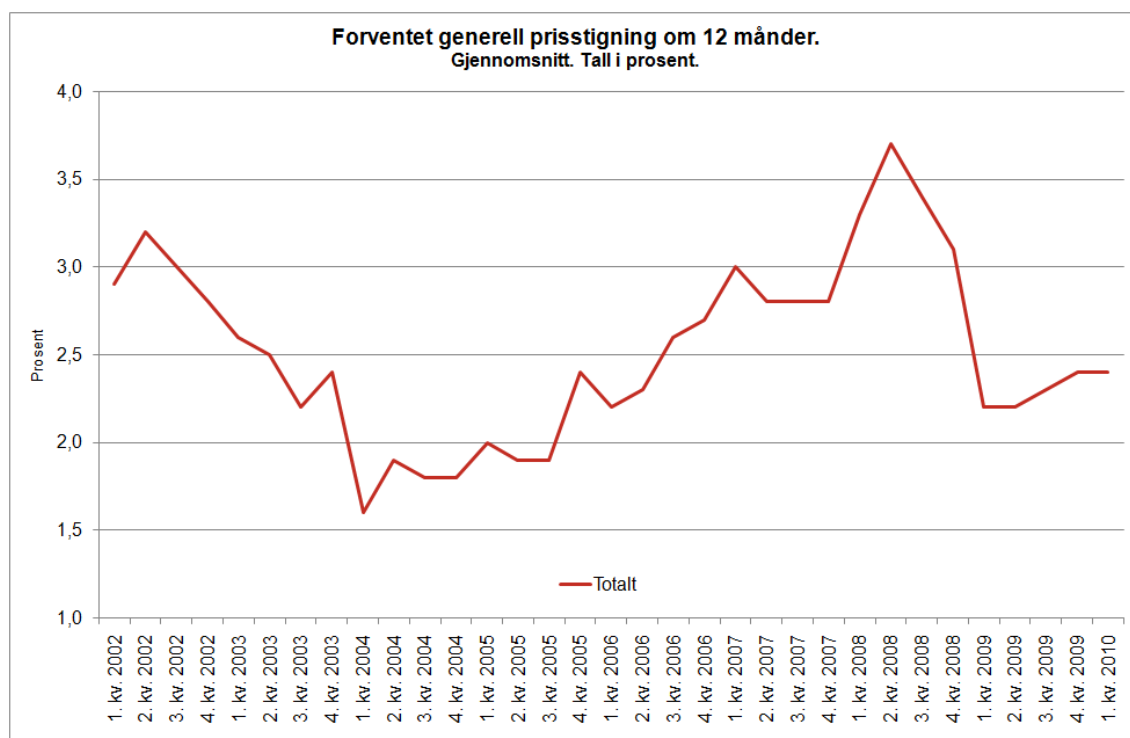
Forventet årslønnsvekst om 5 år	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Arbeidsgiverorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,8	4,2
Laveste verdi	2,0	3,0
Høyeste verdi	5,5	7,0
Arbeidstakerorganisasjoner		
Gjennomsnittlig verdi	3,9	4,1
Laveste verdi	3,0	3,0
Høyeste verdi	5,2	5,0
Totalt for alle partene i arbeidslivet		
Gjennomsnittlig verdi	3,9	4,2
Utvalg	26	31

Arbeidslivsorganisasjonenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) var i første kvartal 2010 på 4,2 prosent, en nedjustering på 0,3 prosentpoeng fra forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,4 prosentpoeng til 4,2 prosent, og arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 3,9 til 4,1 prosent.

Resultater - næringslivslederne

Indeks 14:

Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

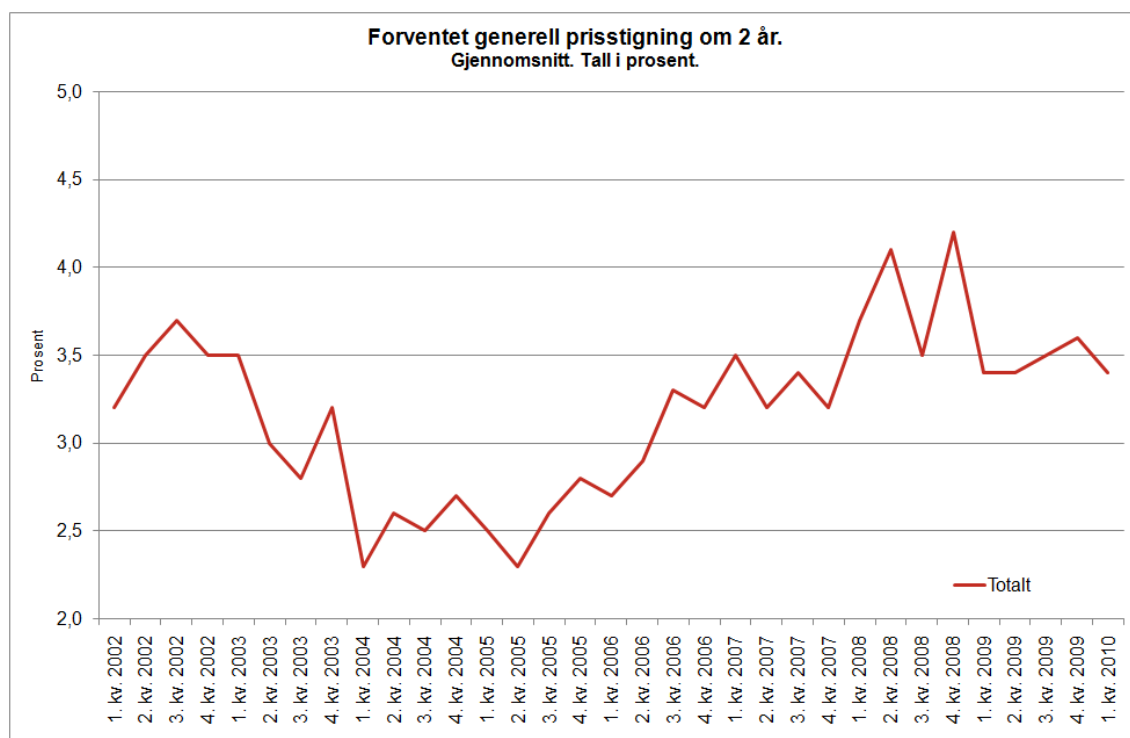

Forventet generell prisstigning om 12 mnd	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
Laveste verdi	-1,0	-2,0
Høyeste verdi	10,0	10,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,4
Laveste verdi	-0,2	0,0
Høyeste verdi	6,0	7,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
Utvalg (vektet)	437	456

Næringslivsledernes estimat om forventet prisstigning om 12 måneder var uendret på 2,4 prosent fra fjerde kvartal 2009 til første kvartal 2010.

Indeks 15:

Hva tror du prisstigningen er om 2 år?

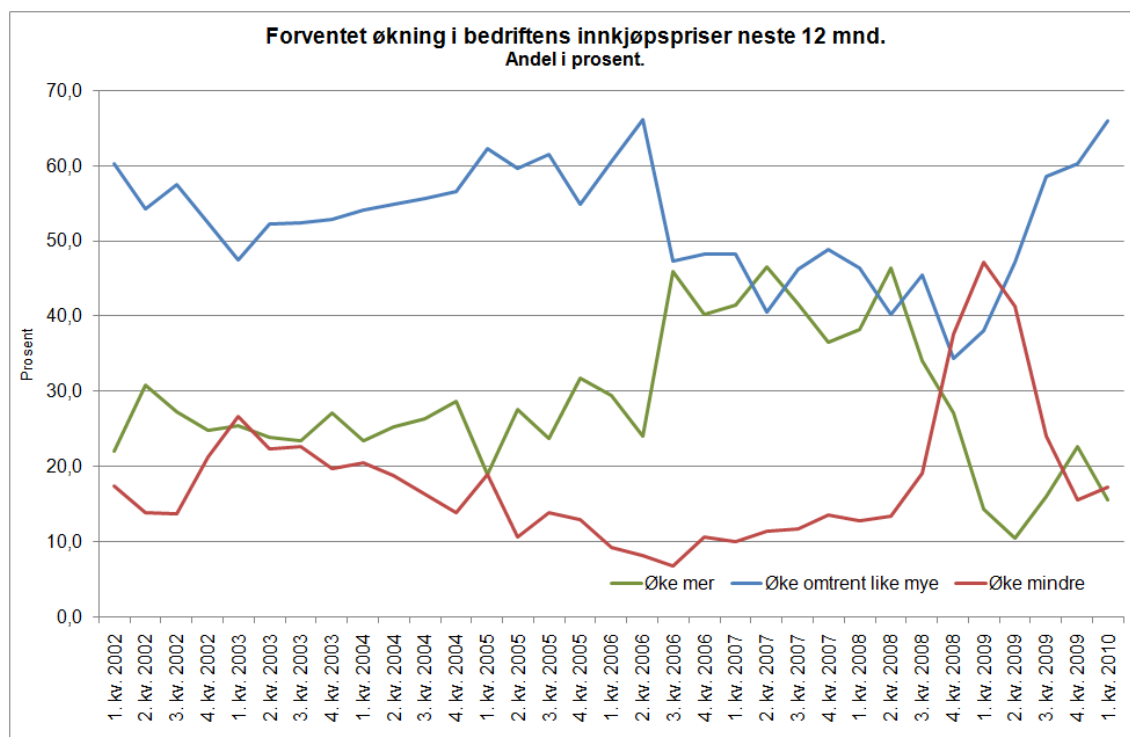

Forventet generell prisstigning om 2 år	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	3,8	3,4
Laveste verdi	1,0	-4,0
Høyeste verdi	10,0	11,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,3
Laveste verdi	0,6	0,5
Høyeste verdi	10,0	10,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,4
Utvalg (vektet)	425	439

Forventet prisstigning om 2 år var i første kvartal 2010 på 3,4 prosent. Næringslivslederne nedjusterte sitt estimat om forventet prisstigning om 2 år med 0,2 prosentpoeng fra fjerde kvartal 2009 til første kvartal 2010.

Indeks 16:

Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

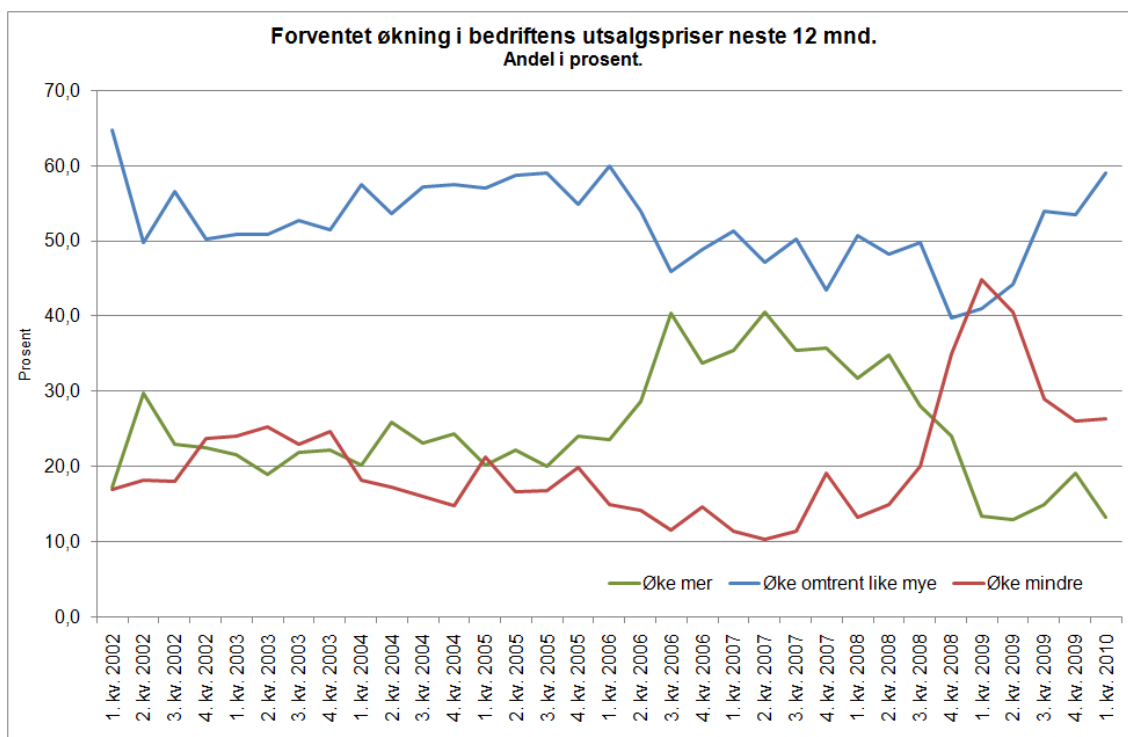
Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser
neste 12 mnd

	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Øke mer	20,1	17,8
Øke omtrent like mye	64,4	64,5
Øke mindre	14,1	16,4
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Øke mer	28,8	10,9
Øke omtrent like mye	52,9	68,9
Øke mindre	17,1	19,1
Næringslivsledere totalt		
Øke mer	22,8	15,5
Øke omtrent like mye	60,3	65,9
Øke mindre	15,6	17,3
Utvalg	526	550

Andelen næringslivsledere som forventer at innkjøpsprisene vil øke mer de neste 12 måneder gikk ned fra 22,8 prosent i fjerde kvartal til 15,5 prosent i første kvartal 2010. Andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke mindre gikk opp fra 15,6 til 17,3 prosent, og andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke omtrent like mye gikk opp fra 60,3 prosent i fjerde kvartal til 65,9 prosent i første kvartal 2010.

Indeks 17:

Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

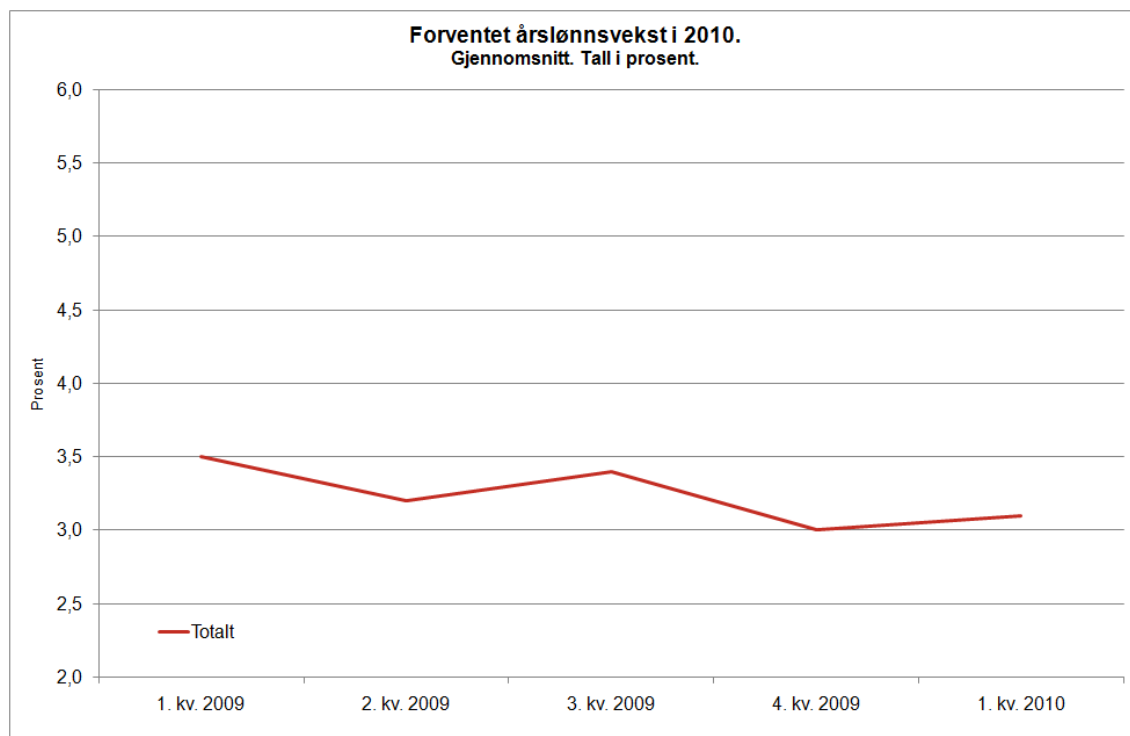
Forventet økning i bedriftens utsalgspriser
neste 12 mnd

	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Øke mer	17,8	12,6
Øke omtrent like mye	53,7	62,7
Øke mindre	26,6	23,6
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Øke mer	20,7	14,7
Øke omtrent like mye	53,8	52,2
Øke mindre	25,4	32,1
Næringslivsledere totalt		
Øke mer	19,2	13,3
Øke omtrent like mye	53,4	59,2
Øke mindre	26,0	26,4
Utvalg	526	550

Andelen næringslivsledere som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mer de neste 12 måneder gikk ned fra 19,2 prosent i fjerde kvartal til 13,3 prosent i første kvartal 2010. Andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mindre gikk marginalt opp fra 26,0 til 26,4 prosent, og andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke omtrent like mye gikk opp fra 53,4 til 59,2 prosent.

Indeks 18:

Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2010?

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2010	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	3,0	3,2
Laveste verdi	0,0	0,0
Høyeste verdi	8,0	7,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	3,0	3,1
Laveste verdi	0,0	0,0
Høyeste verdi	7,5	8,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	3,0	3,1
Utvalg (vektet)	491	520

Næringslivslederne oppjusterte sitt estimat for lønnsvekst i egen bedrift for 2010 fra 3,0 prosent i fjerde kvartal 2009 til 3,1 prosent i første kvartal 2010.

Indeks 19:

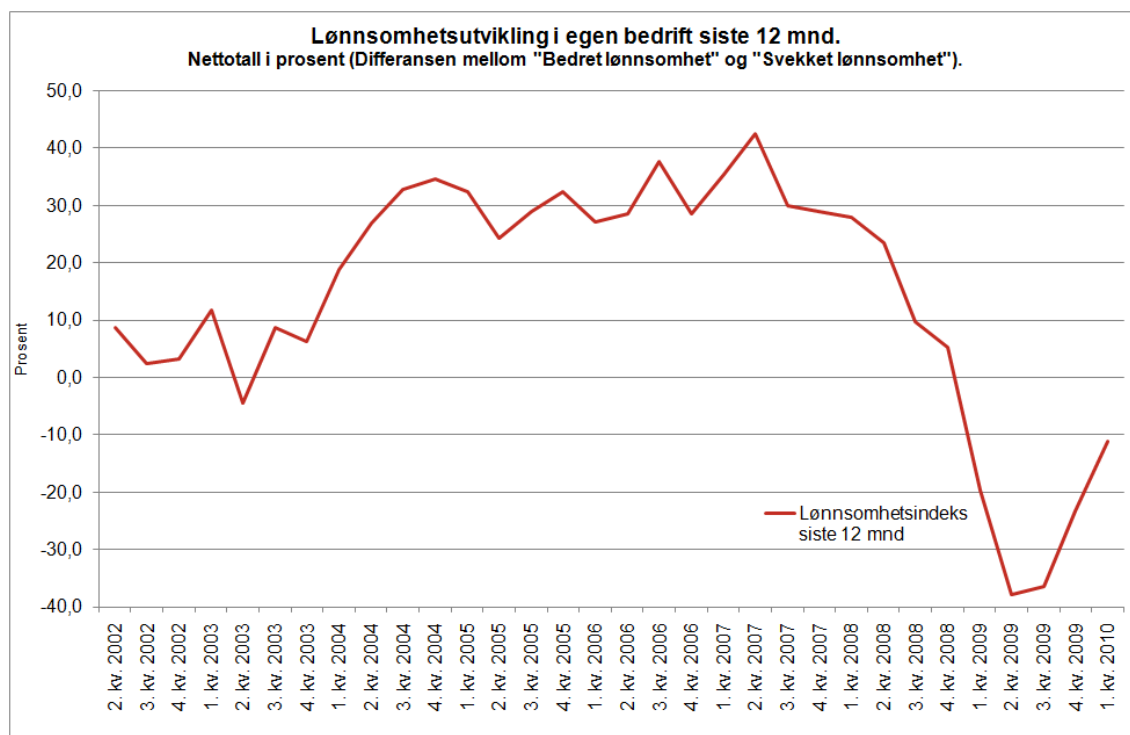
Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2011?

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2011	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Gjennomsnittlig verdi	-	3,4
Laveste verdi	-	0,0
Høyeste verdi	-	10,0
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Gjennomsnittlig verdi	-	3,4
Laveste verdi	-	0,0
Høyeste verdi	-	8,0
Næringslivsledere totalt		
Gjennomsnittlig verdi	-	3,4
Utvalg (vektet)	-	503

I første kvartal 2010 forventer næringslivslederne at lønnsvekst i egen bedrift vil bli 3,4 prosent i 2011.

Indeks 20:

Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?

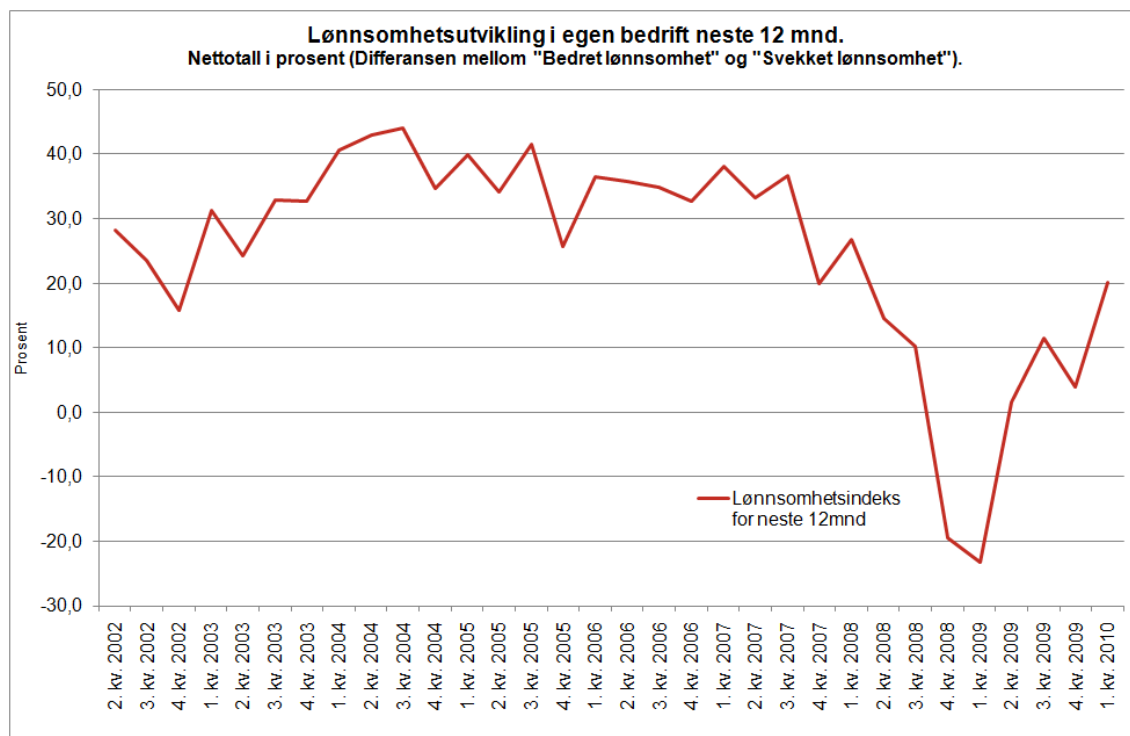

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Bedret lønnsomhet	26,3	34,2
Uendret lønnsomhet	25,5	24,6
Svekket lønnsomhet	48,2	41,0
Nettotall (lønnsomhetsindeks)	-21,9	-6,8
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Bedret lønnsomhet	28,8	31,0
Uendret lønnsomhet	14,7	17,4
Svekket lønnsomhet	56,5	51,1
Nettotall (lønnsomhetsindeks)	-27,7	-20,1
Næringslivsledere totalt		
Bedret lønnsomhet	27,6	33,1
Uendret lønnsomhet	21,9	22,2
Svekket lønnsomhet	50,6	44,4
Nettotall (lønnsomhetsindeks)	-23,0	-11,3
Utvalg	526	550

Lønnsomhetsindeksen for siste 12 måneder gikk i første kvartal 2010 opp fra -23,0 poeng til -11,3 poeng.

Indeks 21:

Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 månedene?

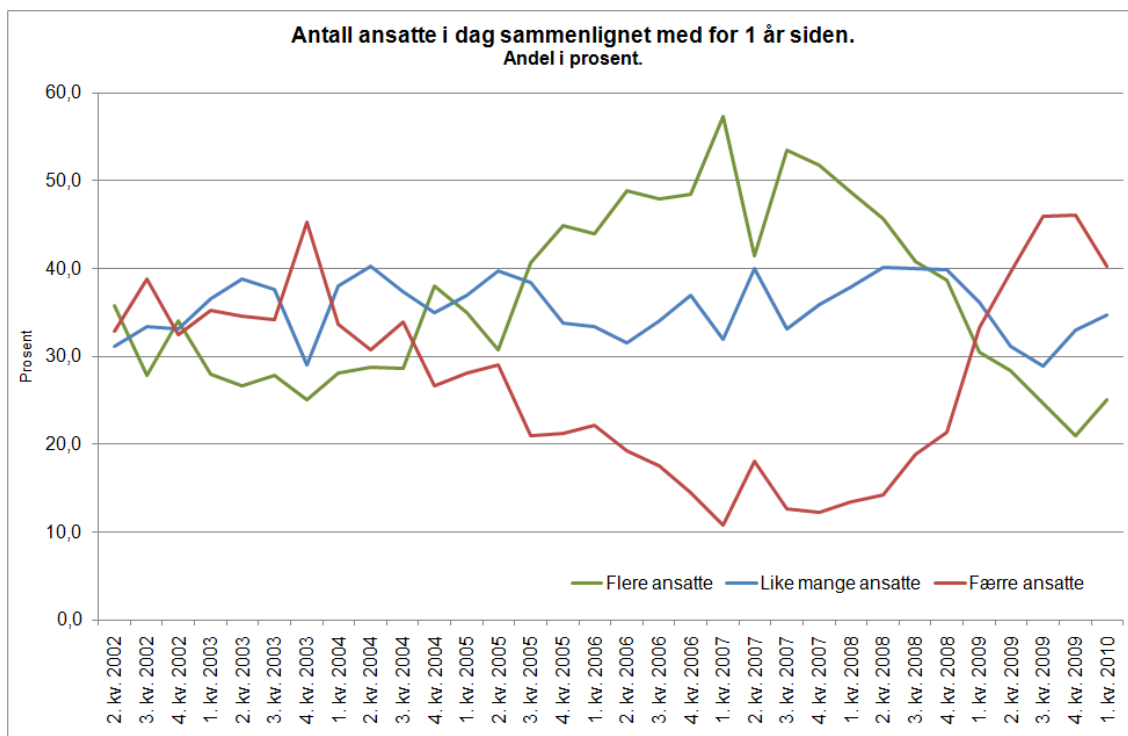

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Bedret lønnsomhet	33,3	42,2
Vil holde seg uendret	37,3	38,9
Svekket lønnsomhet	29,1	18,6
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	4,2	23,6
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Bedret lønnsomhet	31,2	38,6
Vil holde seg uendret	40,0	35,3
Svekket lønnsomhet	28,2	25,5
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	3,0	13,1
Næringslivsledere totalt		
Bedret lønnsomhet	32,4	41,0
Vil holde seg uendret	38,5	37,7
Svekket lønnsomhet	28,7	20,9
Netttotal (lønnsomhetsindeks)	4,7	20,1
Utvalg	526	550

Lønnsomhetsindeksen for de neste 12 månedene gikk opp fra 4,7 poeng i fjerde kvartal 2009 til 20,1 poeng i første kvartal 2010.

Indeks 22:

Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?

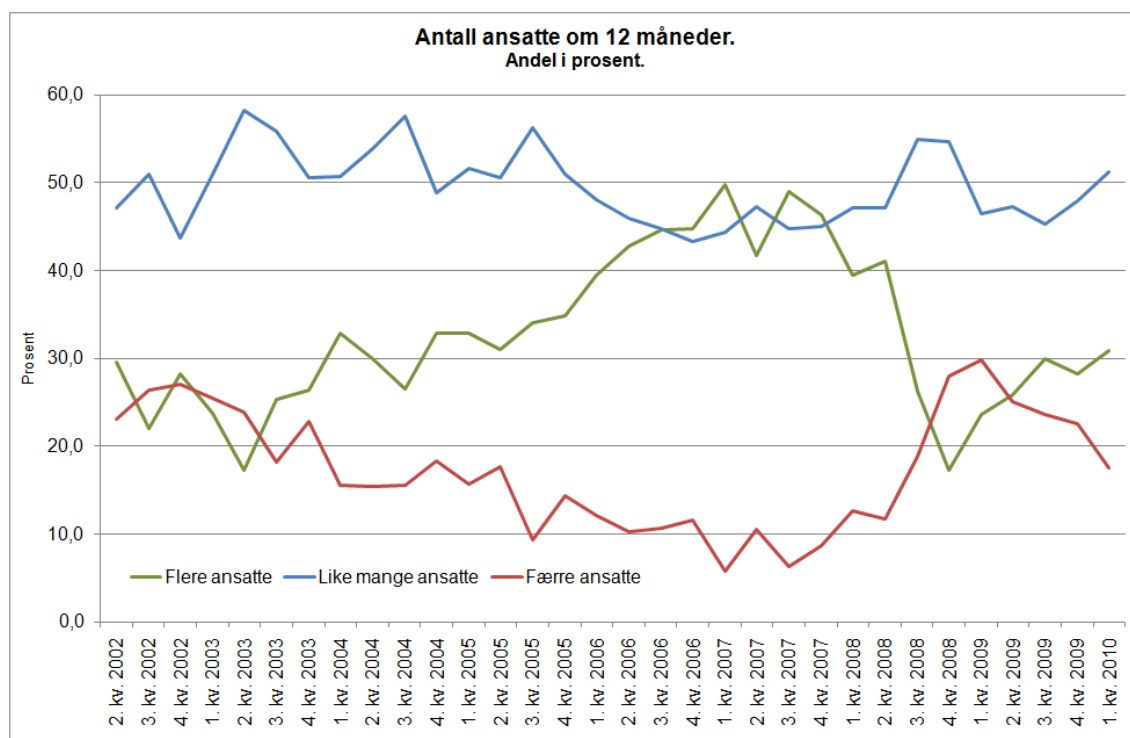

Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Flere ansatte	19,0	23,0
Like mange ansatte	34,8	39,2
Færre ansatte	46,2	37,8
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	-27,2	-14,8
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Flere ansatte	25,3	28,8
Like mange ansatte	29,4	25,5
Færre ansatte	45,3	45,1
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	-20,0	-16,3
Næringslivsledere totalt		
Flere ansatte	20,9	25,0
Like mange ansatte	32,9	34,6
Færre ansatte	46,2	40,3
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	-25,3	-15,3
Utvalg	526	550

Andelen næringslivsledere som oppgav at de har flere ansatte enn hva de hadde for 12 måneder siden gikk opp fra 20,9 prosent i fjerde kvartal til 25,0 prosent i første kvartal 2010. Andelen som oppgav at de har færre ansatte gikk ned fra 46,2 til 40,3 prosent, mens andelen som oppgav at de har like mange ansatte gikk opp fra 32,9 prosent til 34,6 prosent.

Indeks 23:

Tror du bedriften om 12 måneder vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

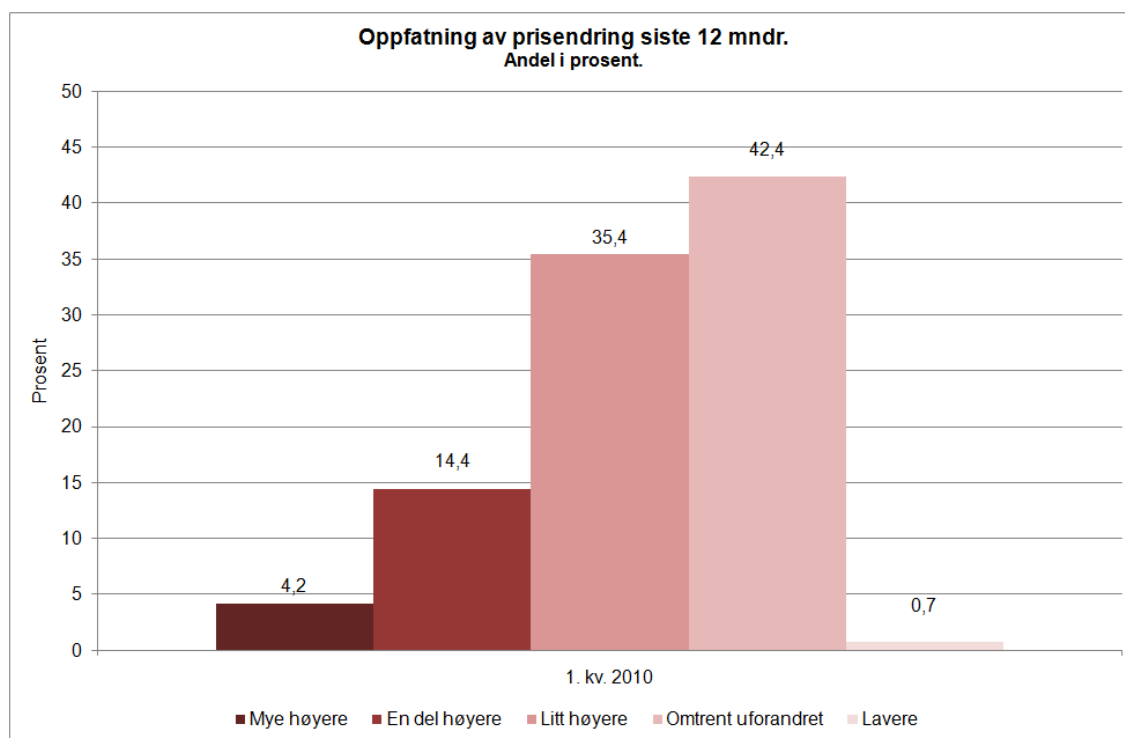
Antall ansatte om 12 mnd	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Næringslivsledere i bedrifter med færre enn 50 ansatte		
Flere ansatte	28,0	30,4
Like mange ansatte	52,1	54,5
Færre ansatte	18,1	14,8
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	9,9	15,6
Næringslivsledere i bedrifter med 50 ansatte eller flere		
Flere ansatte	27,1	31,9
Like mange ansatte	40,0	44,9
Færre ansatte	31,8	22,7
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	-4,7	9,2
Næringslivsledere totalt		
Flere ansatte	28,1	30,9
Like mange ansatte	47,9	51,3
Færre ansatte	22,4	17,5
Netto (flere ansatte - færre ansatte)	5,7	13,4
Utvalg	526	550

30,9 prosent av næringslivslederne oppgav i første kvartal 2010 at de forventer å ha flere ansatte om 12 måneder, mot 28,1 prosent i fjerde kvartal 2009. Andelen som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder gikk ned fra 22,4 prosent til 17,5 prosent, mens andelen som forventer å ha like mange ansatte gikk i samme periode opp fra 47,9 prosent til 51,3 prosent.

Resultater - husholdningene

Indeks 24A:

Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?

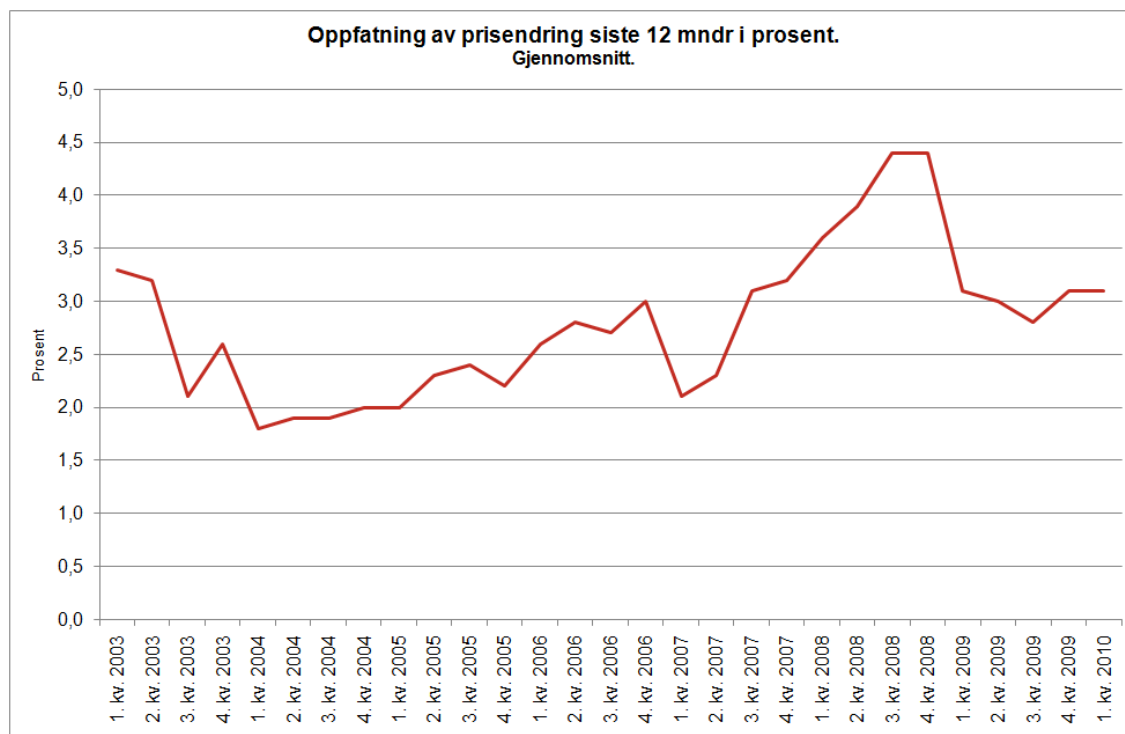

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd.		4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Husholdningene			
Mye høyere	Prosentandel	6,2	4,2
En del høyere	Prosentandel	15,3	14,4
Litt høyere	Prosentandel	34,7	35,4
Omtrent uforandret	Prosentandel	39,8	42,4
Lavere	Prosentandel	1,9	0,7
Utvalg		1000	1000

Andelen av husholdningene som var av den oppfatning at prisene på varer og tjenester er mye høyere enn for ett år siden gikk ned fra 6,2 prosent til 4,2 prosent i første kvartal 2010. Andelen som oppfatter at prisene er lavere gikk ned fra 1,9 prosent til 0,7 prosent. Andelen som oppfatter at prisene er omtrent uforandret var på 42,4 prosent i første kvartal mot 39,8 prosent i fjerde kvartal 2009.

Indeks 24B:

Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?

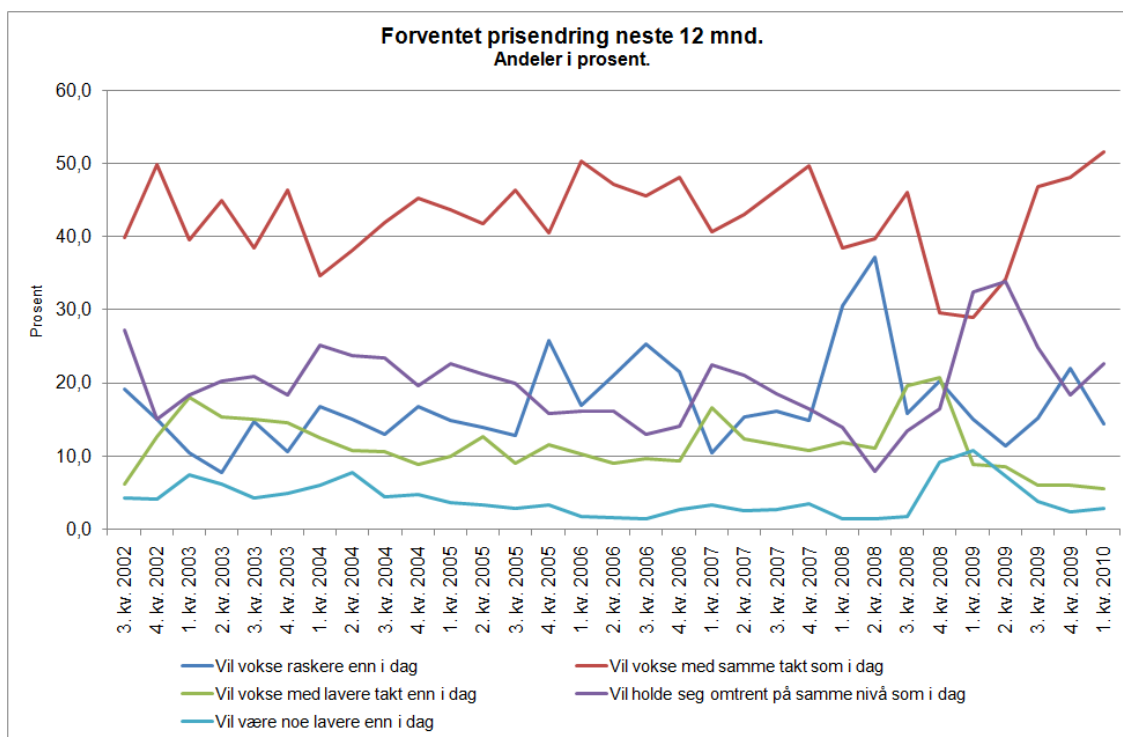

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd. i prosent	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	3,1	3,1
Utvalg	816	770

Oppfattet prisendring i prosent siste 12 måneder blant husholdningene var uendret på 3,1 prosent i første kvartal 2010.

Indeks 25A:

Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?

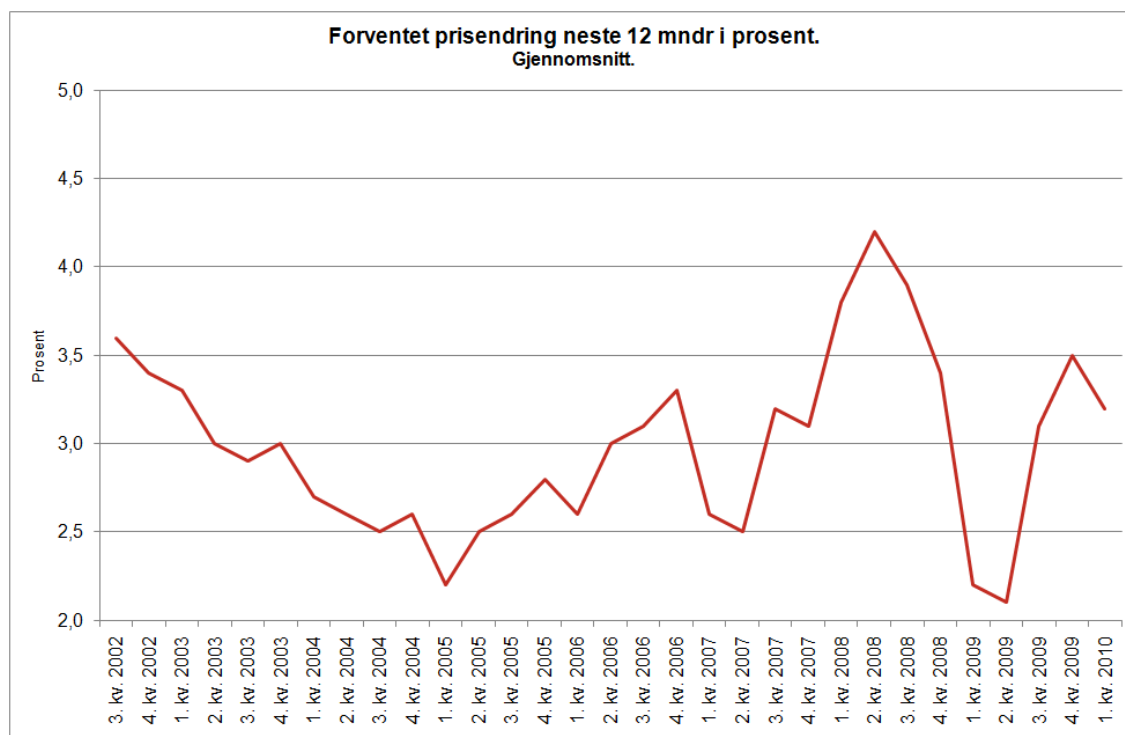

Forventet prisendring neste 12 mnd		4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Husholdningene			
Vil vokse raskere enn i dag	Prosentandel	22,0	14,4
Vil vokse med samme takt som i dag	Prosentandel	48,1	51,6
Vil vokse med lavere takt enn i dag	Prosentandel	6,0	5,6
Vil holde seg omtrent på samme nivå	Prosentandel	18,3	22,7
Vil være noe lavere enn i dag	Prosentandel	2,4	2,9
	Utvalg	1000	1000

14,4 prosent av husholdningene forventer at prisene de neste 12 måneder vil vokse raskere enn i dag, mot 22,0 prosent i fjerde kvartal 2009. 51,6 prosent av husholdningene forventer at prisene på varer og tjenester de neste 12 måneder vil vokse med samme takt som i dag, mot 48,1 prosent i forrige kvartal. Andelen som forventer at prisene de neste 12 månedene vil være noe lavere enn i dag gikk marginalt opp fra 2,4 prosent i forrige kvartal til 2,9 prosent i første kvartal 2010.

Indeks 25B:

Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?

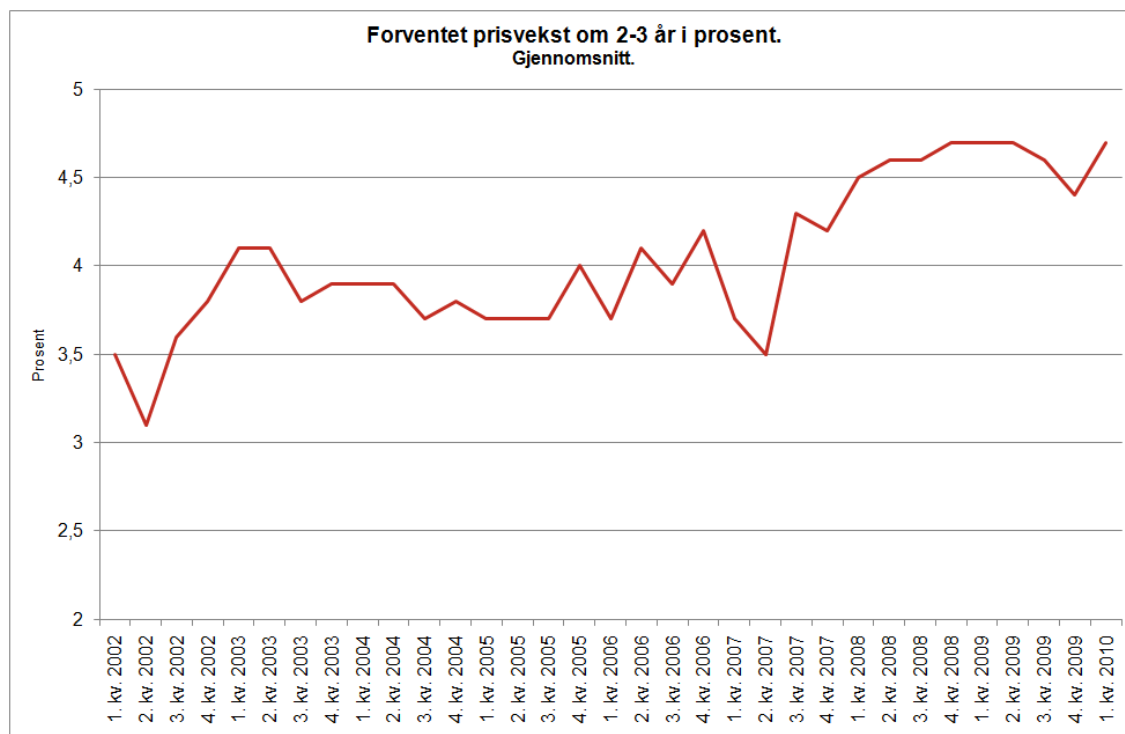

Forventet prisendring neste 12 mnd. i prosent	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,2
Utvalg	843	811

Forventet prisendring neste 12 måneder gikk blant husholdningene ned med 0,3 prosentpoeng, fra 3,5 prosent i fjerde kvartal til 3,2 prosent i første kvartal 2010.

Indeks 26:

Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?

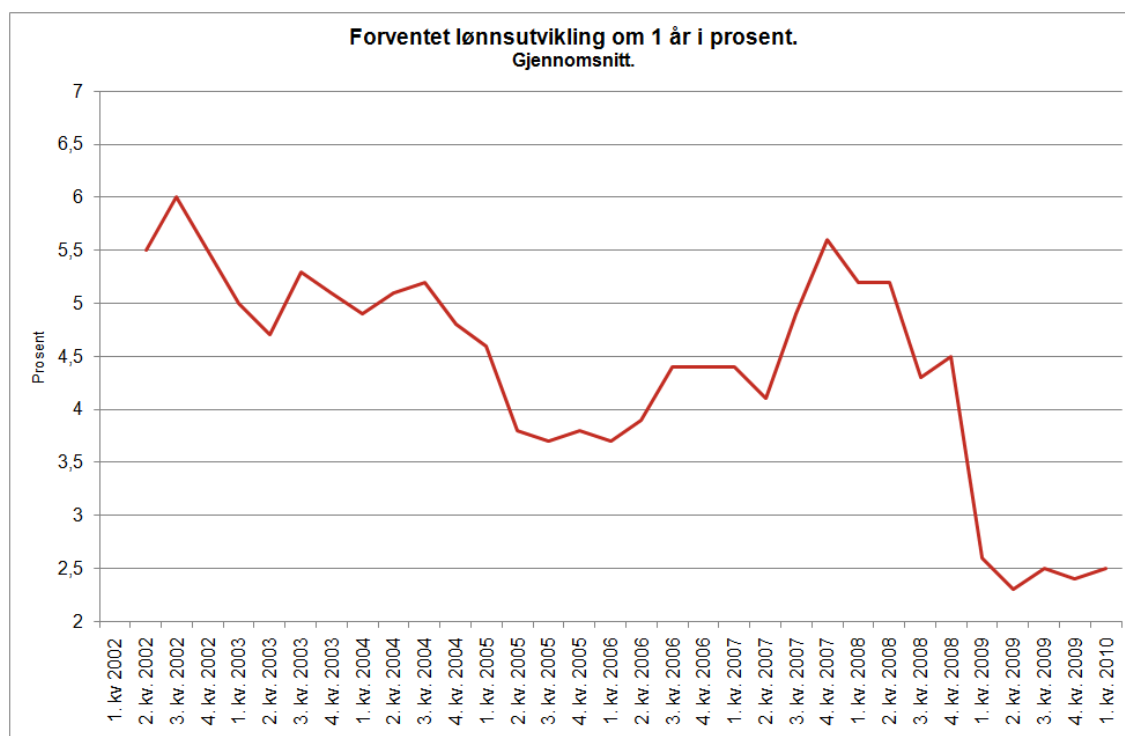

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent	4. kvartal 2008	1. kvartal 2010
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	4,4	4,7
Utvalg	722	676

Forventet prisvekst om 2-3 år blant husholdningene gikk opp fra 4,4 prosent i fjerde kvartal til 4,7 prosent i første kvartal 2010.

Indeks 27:

Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?

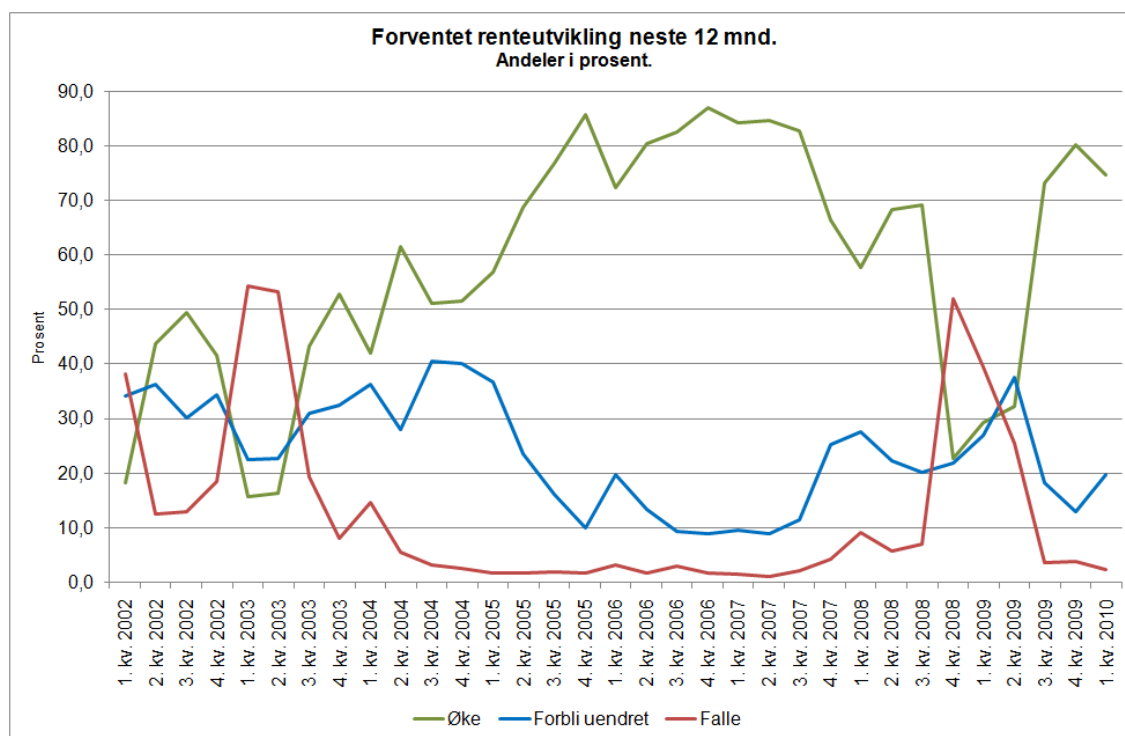

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Husholdningene		
Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,5
Utvalg	830	795

Forventet lønnsøkning neste 12 måneder blant husholdningene gikk opp fra 2,4 prosent i fjerde kvartal til 2,5 prosent i første kvartal 2010.

Indeks 28:

Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Forventet renteutvikling neste 12 mnd	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Husholdningene		
Øke	80,2	74,7
Forbli uendret	13,0	19,7
Falle	3,9	2,3
Utvalg	1000	1000

Andelen av husholdningene som forventer en økning i rentene gikk i første kvartal 2010 ned fra 80,2 prosent til 74,7 prosent. Samtidig ble andelen som forventer at renten skal falle redusert fra 3,9 prosent til 2,3 prosent, mens andelen som forventer at renten skal forbli uendret gikk opp fra 13,0 prosent til 19,7 prosent.

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er basert på respondentlister fra tidligere undersøkelser. Disse listene er oppdatert med nye aktører både blant økonomene og partene i arbeidslivet. I tillegg er listene korrigert for respondenter som ikke lenger er relevante.

Antall intervjuer

I denne undersøkelsen er det gjennomført totalt 117 intervjuer blant økonomer innenfor akademien og finansnæringen, samt representanter for partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner. Av disse intervjuene er 86 av respondentene økonomer og 31 respondenter kommer fra partene i arbeidslivet.

Vekting

Resultatene i denne undersøkelsen er ikke vektet.

Metode for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført på web ved bruk av datainnsamlingsverktøyet Confirmit. Respondentene er invitert til å delta ved utsendelse av e-post.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 9. til 23. februar 2010.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 8 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.

Tekniske kommentarer - næringslivslederne

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er representativ utvalgsundersøkelse av bedriftsledere i norske bedrifter med 20 ansatte eller flere. Undersøkelsen er gjennomført gjennom Perducos representative næringslivspanel. Dette panelet er rekruttert gjennom Perducos kvartalsvise næringslivsundersøkelse (Norges næringslivsundersøkelser - NNU®).

Antall intervjuer

Det er gjennomført totalt 550 intervjuer blant bedriftsledere i næringslivet i denne undersøkelsen.

Vekting

Resultatene er vektet basert på variablene geografi (landsdel), sektor (bransje) og antall ansatte i bedriften.

Datainnsamling

Feltarbeidet er foretatt på web ved bruk av datainnsamlingsverktøyet Confirmit. Respondentene er invitert til å delta ved utsendelse av e-post deltakerne i panelet.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 10. til 20. februar 2010.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 11 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.

Tekniske kommentarer - husholdningene

Utvalg og utvalgsmetode

Undersøkelsen er representativ utvalgsundersøkelse av befolkningen som er 15 år eller eldre. 60 prosent av intervjuene er gjennomført på fasttelefon og 40 prosent er gjennomført på mobiltelefon.

Antall intervjuer

Det er gjennomført totalt 1000 intervjuer blant norske husholdninger.

Vekting

Resultatene er vektet basert på variablene geografi (landsdel), alder og kjønn.

Datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført ved telefonintervjuer (CATI). Telefonintervjuene er gjennomført av Norstat Norge på oppdrag av Perduco.

Tidspunkt for datainnsamling

Feltarbeidet er gjennomført i tidsrommet fra 10. til 15. februar 2010.

Ekstremobservasjoner

Ekstremobservasjoner over 11 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen.